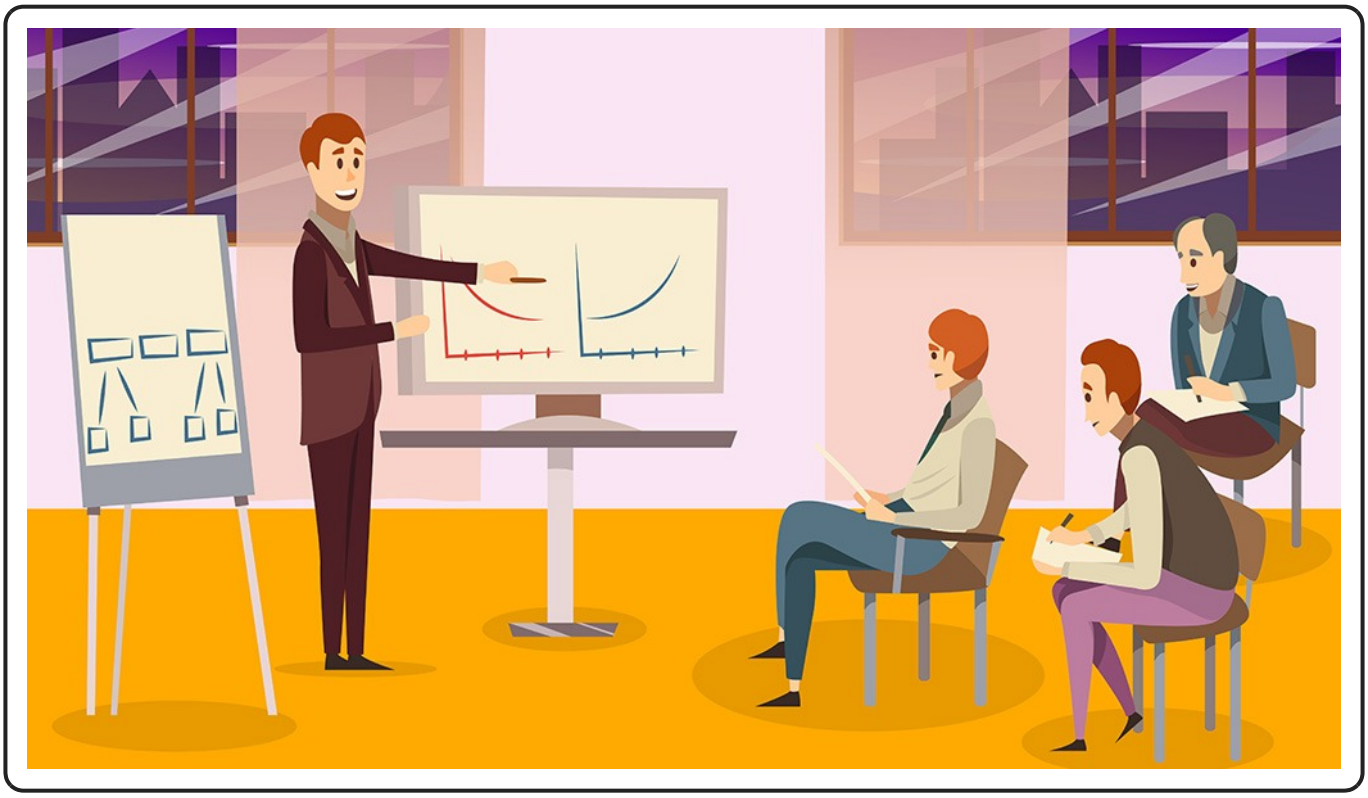

پوشش ۴ نوع یادگیرنده در آموزش

یکی از جدیدترین و جالب‌ترین ایده‌ها برای اینکه بتوانیم اثرگذاری آموزش‌هایمان را چندین برابر کنیم، «پوشش ۴ نوع یادگیرنده» است. این موضوع در «دومین همایش مدرسان مرجع» مورد بحث قرار گرفت. خلاصه صحبت‌های همایش را در این مقاله مطرح می‌کنیم. در هر کلاسی ۴ نوع یادگیرنده با نیازها و خواسته‌های متفاوت وجود دارد که باید تا حد قابل‌قبولی هر کدام از این ۴ نوع یادگیرنده را راضی نگه داریم.

۱. یادگیرنده‌های پله‌ای

اولین گروه یادگیرنده‌ها، افراد «Step Learner» هستند؛ کسانی که دوست دارند به‌صورت پله‌ای، قدم‌به‌قدم، تدریجی و مشخص یاد بگیرند. دوست ندارند خودشان حدس بزنند و نتیجه بگیرند و ترجیح می‌دهند که ما این کار را برایشان انجام دهیم. درواقع باید به این گروه از یادگیرنده‌ها مراحل قدم به قدم و دقیق انجام یک کار را توضیح دهیم و چیزی را به خلاقیت خودشان واگذار نکنیم.

این افراد دوست دارند اول یک دوره، تمام سرفصل‌ها و موضوع‌های جلسات بعد را بدانند و برایشان مهم است که در یک کلاس چه نکاتی با چه ترتیبی گفته خواهد شد.

نکته کلیدی در مورد این گروه از یادگیرنده‌ها این است که دوست دارند هر کاری را به کمک یک پشتیبان یا یک فردی که از خودشان حرفه‌ای‌تر است انجام دهند. بنابراین اگر به این افراد آموزش دهیم و رهایشان کنیم، احتمالا نتیجه‌ای نخواهند گرفت.

همچنین این افراد هیچ‌وقت دوست ندارند که نظرشان را بپرسید و ترجیح می‌دهند در آرامش و محدوده امن خودشان بمانند. اگر هنگام آموزش زیاد وارد حریمشان شوید آن‌قدر حس بدی پیدا می‌کنند که شاید کلاس‌های بعدی را شرکت نکنند، چون احساس امنیت ندارند.

۲. یادگیرنده‌های سازنده

گروه دوم یادگیرنده‌ها، «Create Learner» یا یادگیرنده‌های سازنده هستند. این افراد وقتی چیزی را می‌سازند و در شرایط تجربه واقعی قرار می‌گیرند آن را یاد می‌گیرند. این یادگیرنده‌ها توقعات خیلی متفاوتی دارند و اگر به آن‌ها توجه نکنیم آن‌ها را از دست می‌دهیم.

حتما برای شما هم پیش آمده که کلاسی برگزار کردید و بعدا می‌بینید یک عده نکات گفته شده را اجرا کرده‌اند. بدون شک اگر ما کار خاصی انجام نداده‌ایم دلیلش فقط این است که این افراد جزو یادگیرنده‌های سازنده یا Create Learnerها هستند.

این افراد دوست دارند همیشه خودشان پیش‌بینی کنند که آخر یک فرایند چه می‌شود و هیچ‌وقت دوست ندارند مراحل یک کار را با دقت و حوصله ثبت کنند. اگر برای صدمین بار هم بخواهند کاری را انجام دهند و جزئیات آن یادشان نباشد ترجیح می‌دهند با سعی‌وخطا پیدا کنند که چطور می‌شود این کار را انجام داد.

این افراد در دوره‌ها شرکت می‌کنند تا ببینند بعد از تمام شدن آن، چه چیزی را

می‌توانند اجرا کنند. اصلا آمده‌اند ببینند چه کاری را می‌توانند به مرحله اجرا برسانند و پیاده‌سازی کنند. آن‌ها نیامده‌اند خیلی یادداشت کنند و مطالب جدید یاد بگیرند.

۳. یادگیرنده‌های محقق

سومین گروه یادگیرنده‌ها، «Research Learnerها» هستند. این گروه افرادی هستند که هدفشان از شرکت در کلاس‌ها و دوره‌ها بیشتر جمع‌آوری اطلاعات مرتب و کامل است. آن‌ها دوست دارند همیشه هر دوره‌ای که می‌روند خودشان نیز تحقیق کنند و مطالب بیشتری به آن اضافه کنند.

از دید این افراد هیچ کلاس و دوره‌ای کامل نیست. معمولا همیشه وسط کلاس، نگران منابع و مراجع بیشتر هستند تا بعدا مطالعه کنند. اگر ابزاری معرفی کنید حتما می‌خواهند مدل دقیق آن را هم بگویید. لذت این گروه داشتن جزوه‌های تمیز و مرتب و پر از نکات جانبی است.

در پایان کلاس اگر توضیح ندهید قدم بعدی چیست و چطور می‌توانند بیشتر پیشرفت کنند، احتمالا ناراحت خواهند شد.

۴. یادگیرنده‌های گفتگوگر

چهارمین گروه، «Talk Learnerها» هستند. این گروه زمانی یاد می‌گیرند که صحبت کنند، سوال کنند و مطالب را به چالش بکشند. این گروه اولین کسانی هستند که هر سوالی بپرسید دستشان را بلند می‌کنند و دوست دارند از هر فرصتی استفاده کرده و صحبت کنند.

گفتگوگرها دوست دارند که مدرس به صورت شفاهی تاییدشان کند. معمولا سوالاتی می‌پرسند که جوابش را می‌دانند، ولی دوست دارند همان مطلب را یک بار از زبان مدرس بشنوند. اگر چند دقیقه به شروع کلاس مانده، حتما سر صحبت را باز می‌کنند

و سعی می‌کنند با مدرس و شاگردان دیگر گفتگو کنند.

اگر می‌خواهیم در کلاس‌های حضوری موفق‌تر عمل کنیم لازم است به وجود این ۴ نوع یادگیرنده در کلاس توجه کنیم و قسمت‌هایی به تدریس اضافه کنیم که هر بار برای یکی از این گروه‌ها جذاب باشد. مثلا کار تحقیقی تعریف کنیم و البته فقط به یادگیرنده‌های محقق واگذار کنیم. منابع و مراجع کافی معرفی کنیم. کارهای عملی بدهیم که اختیاری باشد. این کارهای عملی مورد توجه یادگیرنده‌های سازنده قرار می‌گیرد. همچنین برنامه کامل دوره را ارائه کنیم تا یادگیرنده‌های پله‌ای حس بهتری داشته باشند. با آگاهی از وجود این ۴ نوع یادگیرنده می‌توانیم کلاس‌هایی حرفه‌ای و اثرگذار برگزار کنیم.